

Good Shabes!

Gut Shabes!

גוט שבת !

Shabes, Shabes, Shabes

Let there be Shabes throughout the world.

Shabes, Shabes, Shabes

Shabes, shabes, shabes, shabes, shabes!
 Zol zayn, zol zayn, shabes!
 Shabes zol zayn, shabes zol zayn,
 Shabes oyf der gantser velt!

Ya-ba-ba-ba Ya-ba-ba-ba Bay-bay-bay-bay....

Let there be peace throughout the world.

Sholem, sholem, sholem, sholem, sholem!
 Zol zayn, zol zayn, sholem!
 Sholem zol zayn, sholem zol zayn,
 Sholem oyf der gantser velt!

Ya-ba-ba-ba Ya-ba-ba-ba Bay-bay-bay-bay....

Let there be justice throughout the world.

Yoysher, yoysher, yoysher, yoysher, yoysher!
 Zol zayn, zol zayn, yoysher!
 Yoysher zol zayn, yoysher zol zayn,
 Yoysher oyf der gantser velt!

Ya-ba-ba-ba Ya-ba-ba-ba Bay-bay-bay-bay....

שבת, שבת, שבת

שבת, שבת, שבת, שבת, שבת,
 זאָל זײַן, זאָל זײַן, שבת
 שבת זאָל זײַן, שבת זאָל זײַן
 שבת אויף דער גאַנצער וועלט

יאַ-באַ-באַ-באַ יאַ-באַ-באַ-באַ ביַ-ביַ-ביַ-ביַ

שלום, שלום, שלום, שלום, שלום,
 זאָל זײַן, זאָל זײַן, שלום
 שלום זאָל זײַן, שלום זאָל זײַן
 שלום אויף דער גאַנצער וועלט

יאַ-באַ-באַ-באַ יאַ-באַ-באַ-באַ ביַ-ביַ-ביַ-ביַ

יושר, יושר, יושר, יושר, יושר,
 זאָל זײַן, זאָל זײַן, יושר
 יושר זאָל זײַן, יושר זאָל זײַן
 יושר אויף דער גאַנצער וועלט

יאַ-באַ-באַ-באַ יאַ-באַ-באַ-באַ ביַ-ביַ-ביַ-ביַ

The seventh day is the Sabbath. On it you shall not do any work, neither you, nor your son or daughter, nor your manservant or maidservant, nor your ox, your donkey or any of your animals, nor the foreigner within your gates, so that your manservant and maidservant may rest, as you do.

--Deuteronomy 5:14

Shabes—the first worker’s holiday!

Song of May (*M Sorevives/M Posner*)

Whose voice do I hear ringing?
Let us sing new songs.
All our troubles have passed
With the long, cold winter.
Rich in colors, rich in sounds.
The first of May arrives.

Whose voice do I hear ringing?
Let us sing songs of freedom.
Slavery will end.
Sounds will lighten, chains will loosen.
Brightly adorned with fresh blossoms,
The first of May arrives.

Whose voice do I hear ringing?
Let us sing loudly and strongly.
Let our song carry openly and
Freely from all corners.
Awakening us to a new life,
The first of May arrives.

Ober der zibeter tog iz shabes tsu hashem dayn got, zolstu nit ton kayn melokhe, du, un dayn zun, un dayn tokhter, un dayn knekht, un dayn dinst, un dayn oks, un dayn ayzl, un ale dayne beheymes, un der fremder vos in dayne toyern, keday dayn knekht un dayn dinst zoln ruen azoy vi du.

-- Devarim 5:14

Shabes—der ershter yontef fun arbetslayt!

May Lid

Vemes shtime her ikh klingen?
Naye lider zol men zingen.
Al dos beyze iz farbay,
Mit dem vinter, kaltn, langn.
Raykh in farbn, raykh in klangen
Kumt tsu geyn der ershter may.

Vemes shtime her ikh klingen?
Fraye lider zol men zingen.
S’nemt a sof tsu shklaferay.
Loyz di klangen, loyz di keytn.
Hel baputst mit frische kveytn
Kumt tsu geyn der ershter may.

Vemes shtime her ikh klingen?
Hoykht un munter zol men zingen.
Zol zikh trogn frank un fray
Undzer lid fun ale ekn.
Tsu a nayem lebn vekn
Kumt tsu geyn der ershter may.

אַבער דער זיבעטער טאָג איז שבת צו השם דיין גאָט,
זאָלסטו ניט טאָן קיין
מלאכה, דו, און דיין זון, און דיין טאָכטער, און דיין קנעכט,
און דיין
דינסט, און דיין אָקס, און דיין אייזל, און אַלע דיַינע בהמות,
און דער
פֿרעמדער וואָס אין דיַינע טויערן; כּדי דיין קנעכט און דיין
דינסט זאָלן רוען
אַזוי ווי דו.

דְּבָרִים 5:14

שבת - דער ערשטער יום-טובֿ פֿון אַרבעטסלייט

מייליד

וועמענס שטימע הער איך קלינגען
נייע לידער זאָל מען זינגען
אַל דאָס בייזע איז פֿאַרביי
מיט דעם ווינטער, קאַלטן, לאַנגן
רייך אין פֿאַרבן, רייך אין קלאַנגען
קומט צו גיין דער ערשטער מיין

וועמענס שטימע הער איך קלינגען
פֿרייע לידער זאָל מען זינגען
ס'נעמט אַ סוף צו שקלאַפֿערייַ
לויז די קלאַנגען, לויז די קייטן
העל באַפּוצט מיט פֿרישע קווייטן
קומט צו גיין דער ערשטער מיין

וועמענס שטימע הער איך קלינגען
הויך און מונטער זאָל מען זינגען
זאָל זיך טראַגן פֿראַנק און פֿרייַ
אונדזער ליד פֿון אַלע עקן
צו אַ נייעם לעבן וועקן
קומט צו גיין דער ערשטער מיין

Candlelighting

Boruch atah adonoi elohenu melech ho'olom
asher kedshanu b'mitzvasov vetsivanu l'hadlik
ner shel shabbat.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העלום, אשר קדשנו
במצותיו, וצונו להדליק נר של־שבת

Radiant is the light in the world
Radiant is the light in humanity
Radiant is the light of peace
Radiant is the light of Shabes

Likhtik iz di shayn fun der velt
Likhtik iz di shayn fun mentshlekhhayt
Likhtik iz di shayn fun sholem
Likhtik iz di shayn fun shabes

ליכטיק איז די שיין פֿון דער וועלט
ליכטיק איז די שיין פֿון מענטשלעכקייט
ליכטיק איז די שיין פֿון שלום
ליכטיק איז די שיין פֿון שבת

Akhdes (Unity) (by Morris Rosenfeld, excerpt;
translation by Max Rosenfeld)

“Proletarians of all lands, unite!

“Proletaryer aler lender, fareynikt aykh!”

“פֿראַלעטאַריער אַלער לענדער, פֿאַראייניקט אייך!”

Wait! Don’t think this is an invention of the later
prophets. The idea of unity is older than Karl
Marx...

Shat! Meynt nit, az dos is der oyftu fun di
akhroynim. Hot kayn toes nisht. Der rayun fun
akhdes is elter fun karl marks...

שאַט! מיינט ניט, אַז דאָס איז דער אויפטו פון די, אחרונים.
האַט קיין טעות נישט. דער רעיון פון אחדות איז עלטער פון
קאַרל מאַרקס...

Ask that old student there, in the corner of the
stove, to open up the Midrash T’hillin. They’ll be
only too happy to do it for you. What a story that
Midrash has to tell:

Bet, zayt moykhl, dem altn batlen in
beys-hamikdesh baym oyvyn, vet er aykh
oyfmishn dem medresh t’hilim. Ir vet zikh
mekhaye zayn. Vos medresh fargint zikh tsu
dertseyln:

בעט, זייט מוחל, דעם אַלטן בטלן אין בית-המדרש ביים
אויבן, וועט ער אייך אויפמישן דעם מדרש תהילים. איר וועט
זיך מחיה זיין. וואָס אַ מדרש פֿאַרגינט זיך צו דערציילן!

And the waters grew strong. The earth hurled
forth mountains and valleys. Great canyons
formed and the waters came and filled them.
Then the waters again grew proud of their
strength and boasted: “We are the mightiest of
all creation! Come, waves, let us cover over the
entire face of the earth!” We are too confined.
We need the whole earth—all of it!

Un di vasern hobn zikh geshtarkt. Di erd hot
aroydgegebn berg un toln. Es zaynen gevorn
griber, un es zaynen gekumen di vasern un
hobn zey onfefilt... Nokhdem hobn zikh di vasern
vider gekoyekht un gekhokhmet mit a gadles:
“Mir zaynen di shtarkste fun gantse bashaf.
Kumt, brider-khvalyes, lomir tsudekn dem gantsn
ponim fun dr’erd. Es iz an eng. Mir darfn di
gantse erd... di gantse!...”

...און די וואַסערן האָבן זיך געשטאַרקט. די ערד האָט
אַרויסגעגעבן בערג און טאָלן. עס זיינען געוואָרן גריבער, און
עס זיינען געקומען די וואַסערן און האָבן זיי אָנגעפילט...
נאָכדעם האָבן זיך די וואַסערן ווידער געכוחט און געחכמהט
מיט אַ גדלות : – מיר זיינען די שטאַרקסטע פון גאַנצן
באַשאַף. קומט, ברידער-כוואַליעס, לאַמיר צודעקן דעם
גאַנצן פנים פון דר’ערד. עס איז צו ענג. מיר דאַרפן די
גאַנצע ערד... די גאַנצע!...”

A wind rose over the surface of the earth, moving
sand to create a barricade. When the brazen
waves saw the grains of sand, each one tiny and
insignificant, they grew even more insolent.

A vint hot zikh a trog geton in der luftn, shikn
dem zamd un im makhn far a grenets. Ven di
azes-ponimdike khvalyes hobn derzen di
kerner-zamd, vi kleyn un din zey zaynen, hobn
zey vider geletsevet.

אַ ווינט האָט זיך אַ טראַג געטאָן אין דער לופטן, שיקן דעם
זאַמד און אים מאַכן פֿאַר אַ גרענעץ. ווען די עזות-פנימדיקע
כוואַליעס האָבן דערזען די קערנער-זאַמד, ווי קליין און דין
זיי זיינען, האָבן זיי זיך ווידער געלצעוועט.

“What can this small-fry do against us? This will be a picnic! The smallest of our waves will move against them and make an end of them with no trouble at all!”

When the largest grain of sand looked around and saw how frightened they were, it called out to them:

“True, comrades, it’s true, we’re very small, and each of us alone cannot do much. But let us all stay together, let us never separate, then the waves will feel our strength. We can throw their sneers back into their teeth!”

When the grains of sand heard this, they came running from all ends of the earth. They assembled in great, limitless numbers and besieged the mighty upstarts on all sides. The waves hurled themselves at the sandy banks and recoiled with an angry growl.

Then a voice was heard over the waters:
“Consider well the wise plan of the grains of sand—even the smallest forces become a mighty power when they are united!”

“True!” sang the grains of sand, as the crest of a mighty wave struck a beach and broke into a thousand pieces....

“Vos konen undz azelkhe kleynvarg ton? Kay un shpay!... Der klenster fun undzer khevre vet zikh a loz ton, vet er makhn fun zey a tel.”

Ven der grester fun di kerner zamd hot derzen zayne brider, vi dershrokn zey zaynen, hot er zikh opgerufn tsu zey un hot gezogt:

“Emes, emes take, briderlekh, mir zaynen zeyer kleyn, un ven yeder eyner vet lign bazunder, iz er gor nit vert. Lomir zikh nor tsuzamen-nemen ale vi eyner un keynmol in lebn zikh nit tsesheydn. Dan veln di khvalyes, di barimer, zen undzer koyekh un veln mer nit shpotn...”

Ven di zamd-kerner hobn gehert ot di dozike tayne, zaynen zey tsuzamengefloygn fun ale ekn velt. Zey hobn zikh farzamlt in groyse makhnes on a shier un on an erekh, un hobn balagert di ofene bregn fun di mekhtike, vilde plutn. Di khvalyes hobn zikh gevorn un geshlaydert antkegn zamdikh breg, un zikh umgekert mit a brumeray tsurik...

Un a shtime hot zikh getrogn iber di vasern:
“Batrakht mit seykhil dem plan fun di zamdn un veyst, as afile di klenste kreftn vern a shtarker makht, ven zey zaynen fareynikt.”

“Emes,” hobn geentfert di kerner zamd, un der rukn fun a mekhtiker khvalye hot zikh ongeshlogn on breg un iz tsebrokhn gevorn in shtiker...

-- וואָס קאָנען אונדז אַזעלכע קלייננוואַרג טאָן? קיי און שפיי!... דער קלענסטער פון אונדזער חברה וועט זיך אַ לאַז טאָן, וועט ער מאַכן פון זיי אַ תל.

ווען דער גרעסטער פון די קערנער זאָמד האָט דערזען זיינע ברידער, ווי דערשאַקן זיי זיינען, האָט ער זיך אָפּגערופן צו זיי און האָט געזאָגט:

-- אמת, אמת טאָקע, ברידערלעך, מיר זיינען זייער קליין, און ווען יעדער איינער וועט ליגן באַזונדער, איז ער גאָר ניט ווערט. לאַמיר זיך נאָר צוזאַמענעמען אַלע ווי איינער און קיינמאָל אין לעבן זיך ניט צעשיידן. דאָן וועלן די כוואַליעס, די באַרימער, זען אונדזער כוח און וועלן מער ניט שפּאַטן...

ווען די זאָמד-קערנער האָבן געהערט אָט די דאָזיקע טענה, זיינען זיי צוזאַמענגעפּליגן פון אַלע עקן וועלט. זיי האָבן זיך פאַרזאַמלט אין גרויסע מחנות אָן אַ שיעור און אָן אַן ערך, און האָבן באַלאַגערט די אָפענע ברעגן פון די מעכטיקע, ווילדע פּלוטן. די כוואַליעס האָבן זיך געוואָרפן און געשליידערט אַנטקעגן זאַמדיקן ברעג, און זיך אומגעקערט מיט אַ ברומעריי צוריק...

און אַ שטימע האָט זיך געטראָגן איבער די וואַסערן:
--באַטראַכט מיט שכל דעם פּלאַן פון די זאַמדן און ווייסט, אַז אפילו די קלענסטע קרעפטן ווערן אַ שטאַרקע מאַכט, ווען זיי זיינען פאַראייניקט.

-- אמת, -- האָבן געענטפּערט די קערנער זאַמד, און דער רוקן פון אַ מעכטיקער כוואַליע האָט זיך אָנגעשלאָגן אָן ברעג און איז צעבראָכן געוואָרן אין שטיקער...

Wine

As we come to week's end, we are grateful that
we can share the fruit of the vine together.

The New Song (A Reisen)

And even though the time is distant
Of love and peace
Still it will come, sooner or later
This time is no dream.

I hear the song of love, peace
The mighty singing
And every note of the song proclaims
The sun has risen

The night is ending, the world awakens
Full of hope, cheer, and striving
You hear in the air a voice proclaiming:
To courage and strength and life!

Challah

In the tradition of our people, we share bread,
the fruit of the earth.

Boruch atah adonoi elohenu melech ho'olom
Bo're pri hagofen.

Tsum sof-vokh, freyen mir zikh tsu nemen a
glezele vayn tsuzamen.

Dos Naye Lid

Un zol vi vayt nokh zayn di tsayt
Fun libe un fun sholem,
Dokh kumen vet, tsi fri tsi shpet,
Di tsayt, es iz kayn kholem.

Ikh her dos lid fun libe, frid,
Di mekhtige gezangen.
Un yeder ton fun lid zagt on
Di zun iz oyfgegangen

Es ekt di nakht, di velt dervakht
Ful hofnung, lust un shtrebn.
Ikh her in luft a shtime ruft
Tsu mut un kraft un lebn!

Boruch atah adonoi elohenu melech ho'olom
hamotzi lekhem min ha'arets.

Loytn yidishn mineg, teyln mir khale, di frukht fun
der erd.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העלום
בורא פרי הגפן

צום סוף־וואָך פֿרייען מיר זיך צו
נעמען אַ גלעזעלע וויין צוזאַמען

דאָס נייע ליד

און זאָל ווי ווייט נאָך זײַן די צײַט
פֿון ליבע און פֿון שלום
דאָך קומען וועט, צי פֿרי צי שפעט
די צײַט, עס איז קיין חלום

איך הער דאָס ליד פֿון ליבע, פֿריד
די מעכטיקע געזאַנגען
און יעדער טאָן פֿון ליד זאָגט אָן
די זון איז אויפֿגעגאַנגען

עס עקט די נאַכט, די וועלט דערוואַכט
פֿול האַפֿנונג, לוסט און שטרעבן
איך הער אין לופֿט אַ שטימע רופֿט
צו מוט און קראַפֿט און לעבן
ברוך אתה יי, אלהינו מלך העלום
המציא לחם מין הארץ

לויטן ייִדישן מינהג טיילן מיר חלה
די פֿרוכט פֿון דער ערד

more singing

mer zingen

זימער זינגען

The Internationale (E Pottier/E De Geyter)

Der Internatsyonale

דער אינטערנאַציאָנאַל

Arise ye prisoners of starvation
Arise ye wretched of the earth
For justice thunders condemnation
A better world's in birth!
No more tradition's chains shall bind us
Arise, ye slaves, no more in thrall;
The earth shall rise on new foundations
We have been naught we shall be all.

Shteyt oyf, ir ale, ver vi shklafn,
In hunger lebn muz in noyt.
Der gayst, er kokht, er ruft tsu vafn—
Tsum shlakht undz firn iz er greyt.
Di velt fun gvald-tatn un laydn,
Tseshtern veln mir un dan
Fun frayhayt, glaykhayt a gan-eydn
Bashafn vet der arbetsman.

שטייט אויף, איר אַלע, ווער ווי שקלאַפֿן
אין הונגער לעבן מוז, אין נויט
דער גײַסט - ער קאַכט, ער רופֿט צו וואָפֿן
אין שלאַכט אונדז פֿירן איז ער גרייט
די וועלט פֿון גוואַלדטאַטן און ליידן
צעשטערן וועלן מיר און דאָן
פֿון פֿרײַהייט, גלײַכהייט אַ גרענדן
באַשאַפֿן וועט דער אַרבעטסמאַן

'Tis the final conflict
Let each stand in their place
The International working class
Shall be the human race.

Dos vet zayn shoyrn der letster
Un antsheydener shtrayt;
Mit dem Internatsyonal,
Shteyt oyf ir arbetslayt.

דאָס וועט זײַן שוין דער לעצטער
און אַנטשײדענער שטרײַט
מיט דעם אינטערנאַציאָנאַל
שטייט אויף, איר אַרבעטסלײַט

Working Women (D Edelstadt)

Arbeter Froyen

אַרבעטער פֿרויען

Working women, suffering women!
Women, wasting away at home, in the factory,
Why stand aside? Why not help build
A temple of freedom, of human happiness?

Arbeter froyen, laydnde froyen!
Froyen, vos shmakhtn in hoyz, in fabrik
Vos shteyt ir fun vaytn? Vos helft ir nit boyen
Dem templ fun frayhayt, fun mentshlekh n glik?

אַרבעטער פֿרויען, לײַדנדע פֿרויען
פֿרויען, וואָס שמאַכטן אין הויז, אין פֿאַרבריק
וואָס שטייט איר פֿון ווײַט? וואָס העלפֿט איר ניט בויען
דעם טעמפל פֿון פֿרײַהייט, פֿון מענטשלעכן גליק

Help carry the banner of scarlet
Forward, through storms, through dark nights.
Help spread truth and light
Among ignorant, lonely slaves!

Helft undz trogn dem baner dem royt n,
Forverts, durkh shturem, durkh finstere nekht!
Helft undz vorhayt un likht tsu farshpreytn,
tsvishn umvisnde, elnte knekht!

העלפֿט אונדז טראָגן דעם באַנער דעם רויטן
פֿאַרווערטס, דורך שטורעם, דורך פֿינצטערע נעכט
העלפֿט אונדז וואָרהײט און ליכט צו פֿאַרשפּרײַטן
צווישן אומוויסנדע, עלנטע קנעכט

Help raise the world from its squalor
And achieve everything we value.
Fighting together like mighty lions
For freedom, for equality, for our ideals!

Helft undz di velt fun ir shmuts derhoybn!
Ales opfern, vos undz iz lib.
Kemfn tsuzamen, vi mekhtike leybn
Far frayhayt, far glaykhayt, far undzer printsip!

העלפֿט אונדז די וועלט פֿון איר שמוץ דערהויבן
אַלעס אָפֿפֿערן, וואָס אונדז איז ליב
קעמפֿן צוזאַמען, מעכטיקע לײַבן
פֿאַר פֿרײַהייט, פֿאַר גלײַכהייט, פֿאַר אונדזער פֿרינציפֿ

More than once have noble women
Made tyrants and thrones tremble.
They have shown that they can be trusted,
In the bitterest storms, with the holy flag.

Nit eyn mol hobn shoyrn nobele froyen,
Gemakht tsitern henker un tron,
Zey hobn getsaygt az men ken zey fartroyen
In biterstn shturem di heylike fon.

ניט איין מאָל האָבן שוין נאָבעלע פֿרויען
געמאַכט ציטערן הענקער און טראָן
זײ האָבן געצײגט אַז מע קען זײ פֿאַרטרויען
אין ביטערסטן שטורעם די הייליקע פֿאַן

One Voice

This is the sound of one voice,
One spirit, one voice,
Echoing on mountains and valleys.
This is the sound of one voice.

This is the sound of voices two
In harmony with a nightingale.
In our duo, there is no woe.
This is the sound of voices two.

This is the sound of voices three,
Singing together, free as birds,
In a land of justice, may it be.
This is the sound of voices three.

This is the sound of everyone,
All united, full of fire,
No matter what, no matter when.
This is the sound of everyone.

This is the sound of one voice,
One people, one voice,
Yesterday, today, and always.
This is the sound of one voice.

Eyn Kol

Ot iz der klang fun eyn kol,
Eyn gayst, eyn kol,
Mit viderklangen oyf barg un tol.
Ot iz der klang fun eyn kol. (2x)

Ot iz der klang fun keler tsvey,
In harmonye mit a solovey,
In der khevruse, nito keyn vey.
Ot iz der klang fun keler tsvey. (2x)

Ot iz der klang fun keler dray,
Zingen tsuzamen frank un fray,
In a land fun yoysher, halevay.
Ot iz der klang fun keler dray. (2x)

Ot iz der klang fun alemen,
Ale in eynem, ful mit bren,
Eyder vos un eyder ven.
Ot iz der klang fun alemen. (2x)

Ot iz der klang fun eyn kol,
Eyn folk, eyn kol,
Nekhtn, haynt un alemol.
Ot iz der klang fun eyn kol. (2x)

איין קול

אַט איז דער קלאַנג פֿון איין קול
איין גײַסט, איין קול
מיט ווידערקלאַנגען אויף באַרג און טאַל
אַט איז דער קלאַנג פֿון איין קול

אַט איז דער קלאַנג פֿון קעלער צוויי
אין האַרמאָניע מיט אַ סאָלאָוויי
אין דער חבֿרותא, ניטאָ קיין וויי
אַט איז דער קלאַנג פֿון קעלער צוויי

אַט איז דער קלאַנג פֿון קעלער דריי
זינגען צוזאַמען פֿראַנק און פֿריי,
אין אַ לאַנד פֿון יושר, הלוואַי
אַט איז דער קלאַנג פֿון קעלער דריי

אַט איז דער קלאַנג פֿון אַלעמען
אַלע אין איינעם, פֿול מיט ברען
איידער וואָס און איידער ווען
אַט איז דער קלאַנג פֿון אַלעמען

אַט איז דער קלאַנג פֿון איין קול
איין פֿאָלק, איין קול
נעכטן, היינט און אַלעמאָל
אַט איז דער קלאַנג פֿון איין קול